

Zorg voor het huis van God

1. Ad fundamentum – terug naar de fundamenten (?)

Bij de keuze die gemaakt moet worden voor een kerkgebouw spelen allerlei afwegingen een rol. Die zijn vaak van praktische, technische en vooral nu ook van financiële aard. We willen tot een zo verantwoord mogelijke beslissing komen. Graag wil ik wijzen op een aspect dat mijns inziens in onze afwegingen een duidelijke plek verdient.

De monumentale Dorpskerk werd halverwege de 19de eeuw gebouwd op de plek waar Jan van Schengen al in 1406 een kapel had laten bouwen, die later werd verheven tot parochiekerk: de Blasiuskerk. In 1843 werd die kerk afgebroken, omdat zij sterk in verval was geraakt, en in 1844 verrees de Dorpskerk. Nog altijd zijn de fundamenten van de oude Blasiuskerk terug te vinden onder de Dorpskerk, zo heeft ook het archeologisch onderzoek duidelijk uitgewezen.

Rond die eeuwenoude kerk groeide het dorp. Op die plek kwamen de dorpelingen om God te loven en te danken in tijden van vreugde, en om hulp te smeken in tijden van nood en zorgen. God openbaarde zich aan de generaties voor ons op deze plek. Alles slijt aan de tijd, maar deze plek is een eeuwenlange verwijzing naar Gods presentie in ons midden. Daar moeten we nu heel bescheiden over spreken, maar er ook heel goed over nadenken of we die plek moeten opgeven. Daarmee zouden we een ingrijpende historische beslissing nemen, die niet eenvoudig terug te draaien zal zijn. Het is waar: God is niet aan een plek gebonden, en als protestanten spreken we niet zo gemakkelijk over 'heilige' grond. Toch zijn we als christenen kinderen van Israël waaruit we voortkomen, en in Israël leefde en leeft het diepgaande besef dat de plek waar God zich openbaart een plek is van blijvende betekenis en waarde. Daar 'woont' zijn Naam!

De andere twee kerkgebouwen die in ons dorp in gebruik zijn, hebben hun historische wortels ook op die plek. Het kerkgebouw van de Rooms-katholieken, ingewijd in 1865, draagt nog steeds de naam van de oude kerk waar ze vóór de Reformatie kerkten. En de Gereformeerden stichtten hun eigen kerk en bouwden in de tachtiger jaren van de negentiende eeuw Maranatha (nu in gebruik bij Euterpe), en toen dat te klein werd kwam er een nieuw gebouw, onze huidige Barbesteinkerk, die in 1906 in gebruik genomen werd.

De oecumene bracht Hervormden en Gereformeerden al bij elkaar. Als ook de oecumene met de Rooms-katholieken in de toekomst nog meer kansen zou mogen krijgen, wat zou er dan meer van historisch besef en dankbaarheid aan God getuigen, dan als christenen samen te kunnen komen op de plek waar Gods verhaal met ons dorp begon. Op ons rust de dure plicht om dat verhaal over te dragen aan de generaties die komen. Tegelijk zeg ik er vanuit realisme bij: het moet wel kunnen. Het moet wel op te brengen zijn. Nu en in de toekomst! Aan ons om daar een antwoord op te geven.

2. De pecunia

We hebben een unieke kans om aan onze jeugd en de komende generaties te laten zien dat ons geloof wat waard is! Toen in het begin van de vorige eeuw de Gereformeerden in ons dorp een groter kerkgebouw nodig hadden werd een gerenommeerde architect in de arm genomen, en er werd een investering gedaan die, gemeten aan levensstandaard en inkomen van de kerkleden, ongetwijfeld heel groot is geweest. En in 1939, de armoe van de crisis was nog alleszins voelbaar, bouwde men een prachtige villa naast die kerk om er de predikant in te kunnen laten wonen. Dat moet per gemeentelid omgerekend voor die tijd ook een hoge aanslag geweest zijn! Vanuit het besef dat het geloof in God alles waard is, werden die keuzes gemaakt. We willen niet terug naar de tijd dat de morele druk om te geven soms wel eens een al te hoge aanslag op het inkomen van de gezinnen van kerkleden maakte. Maar met elkaar zijn we nu ongetwijfeld aanzienlijk rijker dan toen. (Ik weet dat het individueel soms heel anders ligt). We durven het aan om voor decennia grote financiële verantwoordelijkheden aan te gaan om privé in een goed huis te wonen. Het moet te denken geven

als dat voor het huis van de gemeente, het huis van God, niet zou lukken! Er is een veelzeggend woord van de profeet Haggai dat ons in dat opzicht zou kunnen inspireren. Ik kan u aanbevelen om ter bezinning op de keuzes betreffende de kerkgebouwen Haggai 1 te lezen. Stof tot nadenken over stoffelijke en immateriële zaken!

ds. Philip van Wijk

(P.S. Bovenstaande overwegingen maak ik vanuit mijn verantwoordelijkheid als predikant en daarmee op persoonlijke en ambtelijke titel. PhvW)